DUGA-MISLJENJA SUDIONIKA

miercuri, 22 mai 2019

Puno je li nosti bilo prisutno na me unarodnoj dje oj izložbi s temom Duga,
održanoj u Karaševu 12. travnja 2019.

Hrvatska gran ica je razgovarala s nekoliko od tih pozvanika, me u kojima su inicijatori ovog projekta, likovni umjetnici Ante Kara i i Ankica Kara i , Nj. Eks, Davor Vidiš, hrvatski veleposlanik u Rumunjskoj, Tanja Cirba, na elnik op ine Lovas u Hrvatskoj i zamjenik ravnatelja Hrvatske matice iseljenika Ivan Tepeš.

Ankica Kara i (likovni umjetnik)

Bili smo prijatno iznena eni što je stru ni žiri u Njema koj prepoznao i ocjenio kvalitetne radove talentirane djece. Mi radove izložimo kako da ih žiri procjeni, ali žiri ne vidi ni ime ni zemlju djece sudionika. To zna i da nagrade koje su dobila vaša djeca bile su bez ikakvog, mi kažemo, „B vitamina“. To su prava djela vaše talentirane djece i ona su odabrana od 1250 radova. Stru ni žiri je te radove gledao nekoliko sati u Gradskoj galeriji u Iselhornu, i odabrao je, bez da se mi dogovorimo da nagrade dobiju ovi ili oni. Uvijek je taj odabir iskren i uvijek taj žiri odabire talentiranu djecu.

Ante Kara i (likovni umjetnik)

Ovaj natje aj ide organizirano ve 19 godina i do sada je u estvovalo 21 zemalja. Na-mjenjen je djeci hrvatskih iseljenika, i onima koji su kao što ste vi tu domicilni, i raseljenoj djeci, i djeci u Hrvatskoj. Na godinu e biti jubilarnih 20 godina, a tema e biti „rije “. Po etni cilj nam je bio uklju ivanje 20 zemalja, ali se sada cilj pove ao na 25 zemalja. Moramo napraviti reklamu da nam trebaju još etiri zemlje koje nisu u estvovale. Mislimo na Crnu goru, Kosovo, Slova ku i još koju Južnoameri ku zemlju. Ovo sve što radimo, radimo bez ikakvog financiranja.

Naš osnovni cilj je da ne iznevjerimo nikoga. Ne daj Bože da iznevjerite neko dijete, da slu ajno nekom greškom ga niste istakli! To je opasno!

Kada sam dobio vaše radove iz Rumunjske, poredao sam ih, zažmurio sam i...gledao Ja sam to no vidio vaša sela, ovo što sam sad doživio. Vidio sam one ograde drvene, tamo životinje neke. Mi imamo na dlanu sve, mi dobivamo sve to no iz radova djece. Kao psiholozi u školi, kada dijete naslika sliku, oni znaju kakva je njihova situacija ku i. A sada je 100 radova došlo iz Rumunjske.

Kad smo mi tamo u Njema koj, u Gradskoj galeriji, poredali na pod radove vaše djece, zajedno s radovima ostale djece, jedan njema ki novinar koji je to vidio imenovao je svoj lanak: Kada se 1250 duga pretvori u more. To je bilo more duga.

Nj. Eks. Davor Vidiš (hrvatski veleposlanik u Rumunjskoj)

Ova izložba je meni vrlo draga jer spaja tri naše zajednice Hrvata. Jer od velike je važnosti, osim spajanja domovinske zajednice sa iseljenom zajednicom manjina Hrvata u inozemstvu, tako er spajati zajednice koje žive izvan Hrvatske, da zajedno dijele svoja iskustva i da pokušavaju na i riješenja za svoja pitanja i svoje probleme. Referirat u se dalje na ovih pet lijepih poruka ovog natje aja. Prije svega je LJEPOTA PRIRODE. To je jedno lijepo okruženje u kojem se naši karaševski Hrvati nalaze - planinski dio Banata. Iza toga je LEGENDA. Legenda o Hrvatima u Karaševu zapravo nije legenda, to je stvarnost. To je naša lijepa, kratka i mala zajednica, koja ovdje jako dugo živi u jednoj skladnoj zajednici s ve inskim na-rodom, s Rumunjima. O POVEZNICI govorio sam na po etku, govorit u o nadi, a naša nada ide u dva smjera. Prije svega da ova naša zajednica ostane i opstane ovdje. Izazovi su veliki. To su izazovi Austrie i Njema ke koji zovu na bolji život. Me utim, mi se nadamo, a ta se nada odnosi na ovu državu, da e se ovdje živjeti bolje, da e kao u Hrvatskoj biti sve manje i manje smisla i potrebe i i tražiti bolji život u nekim drugim državama Europske Unije. Ostalo je POMIRENJE i PRIJATELJSTVO. Ako bih sebe pitao koja rije je tu viška, to je pomirenje. Jer pomirenje i mir treba tamo gdje ga nije bilo. Ali ovdje je uvijek bilo mira i uvijek je bilo skladnih odnosa izme u dvije zajednice, na emu se posebno zahvaljujem. Jer nije stvar samo pravnog okvira da li neka zajednica ima svoja prava, svoje zastupnike, stvar je toga da li vi svojemu susjedu druge narodnosti možete pozvoniti na vrata i pitati ga bilo što ili se njim družiti. Da li su ti “vrata do vrata” odnosi tako dobri da zapravo ne stvaraju probleme.

I, to je ovdje slu aj!

Tanja Cirba (na elnik op ine Lovas, Hrvatska)

Ovakva doga anja ine, zapravo, naš svakodnevni život, odnosno, oboga uju ga. Doga aj je zapo eo u Lovasu, gdje smo na našu veliku radost, pored brojnih gostiju iz Srbije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske, po prvi put imali i drage nam goste iz Karaševa te zato smo se vrlo rado odazvali ovamo. Nama su ovakva doga anja, i sa stajališta kulture, i sa stajališta obrazovanja izuzetno zna ajna no uvijek ima tu nešto što se krije u pozadini, a to su ova prijateljstva.

Mi smo s Karaševom ve duže vrijeme u odre enim kontaktima i ja se nadam da e ta veza postati sve intenzivnija! Koliko god mi bili pripadnici iste nacije, živimo u razli itim krajevima i u razli itim uvjetima, ali, radi toga, mislim da od karaševskih Hrvata imamo jako puno toga što nau iti. Osvrnut u se na samo jedan dio: na in na koji ovi Hrvati, ov-dje, uvaju svoju tradiciju, kulturu i obi aje, odnosno sve ono što ini identitet jednog naroda. Koliko se tu pažnje, ljubavi i truda ulaže, mislim da je tu nešto što emo ponijeti sa sobom. Sve to pomalo, u ovo vrijeme globalizacije, nama u Hrvatskoj itekako fali, pa ovo je jako lijep na in kako se uva ono što ini jednog ovjeka.

Dr.sc. Ivan Tepeš (zamjenik ravnatelja Hrvatske matice iseljenika)

Hrvatska matica iseljenika nastoji biti pokrovitelj što više projekata Hrvata izvan Hrvatske. Puno je projekata, ne možemo biti u svima, ali barem u ve ini njih.

Hrvati u Rumunjskoj su jedna specifi na zajednica koja je nakon tolikih stotina godina uspjela opstati, unato velikom razmaku od mati ne zemlje u odnosu na neke druge zajednice iz Ma arske ili nekih drugih zemalja koje samo jedna rijeka dijeli od Hrvatske te koje se lakše održavaju. Ovdje, kod vas, je ta specifi nost, ta otpornost hrvatskohg korpusa,

tako da je tu bilo bitno da se Hrvatska matica iseljenika uklju i, kao što se uklju ivala i do sada i kako e se uklju ivati i u budu nosti.

Specifi no za ovaj projekt je što on spaja djecu, Hrvate izvan Hrvatske, pretežno iz Europe. To je jako važno, jer djeca su budu nost! Bez toga da im se od malih nogu usadi taj hrvatski identitet, nema budu nosti. Naš posao u Hrvatskoj matici iseljenika bi bio uzaludan ako ne bi, upravo preko djece širili taj identitet i uvali ga, kao što se ovdje uva više od 700 godina i gdje se, minimalno, još toliko treba nastaviti.

Daniel Lucacela